

Development of innovative training solutions in the field of functional evaluation aimed at updating of the curricula of health sciences schools

MODUŁ BIOMECHANIKA KRĘGOSŁUPA

Jednostka dydaktyczna D: ANALIZA INSTRUMENTALNA
KRĘGOSŁUPA

D.5. Jak zinterpretować raport z analizy biomechanicznej w przypadku patologii kręgosłupa?

CELE

- Zdobyć umiejętności interpretacji wyników oceny kinematycznej odcinka szyjnego kręgosłupa w populacji patologicznej.
- Zdobyć umiejętności interpretacji wyników oceny siły mięśniowej odcinka szyjnego kręgosłupa w populacji patologicznej.
- Zdobyć umiejętności interpretacji wyników oceny kinematycznej odcinka lędźwiowego kręgosłupa w populacji patologicznej.
- Nauczenie się interpretacji wyników oceny siły mięśni lędźwiowych w populacji patologicznej.
- Omówienie wyników oceny biomechanicznej odcinka szyjnego i/lub lędźwiowego kręgosłupa na podstawie przypadków klinicznych.

ZAWARTOŚĆ

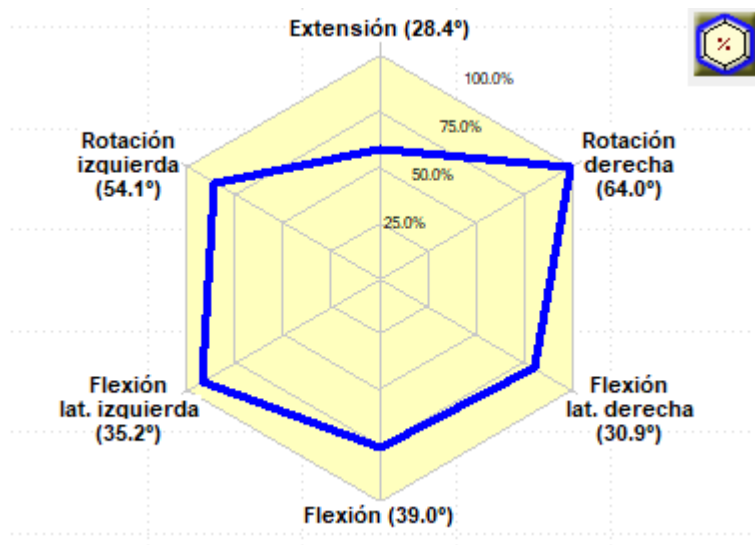
- Wyniki patologiczne oceny kręgosłupa szyjnego
- Patologiczne wyniki oceny kręgosłupa lędźwiowego
- Ocena biomechaniczna kręgosłupa szyjnego. Przypadek kliniczny
- Ocena biomechaniczna odcinka lędźwiowego. Przypadek kliniczny
- Kluczowe zagadnienia

Ocena zakresu ruchu odcinka szyjnego kręgosłupa

Technika pomiarowa: Fotogrametria, systemy inercyjne lub inklinometry.

Cervical range of motion

Typ analizy: Kinematyczna.

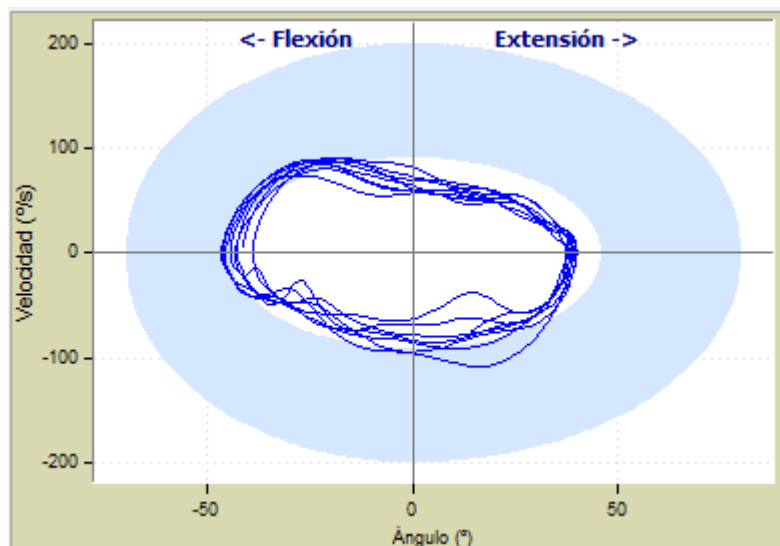

Przedstawienie graficzne: Zakres ruchu odcinka szyjnego kręgosłupa w trzech płaszczyznach. Zewnętrzna krawędź wykresu reprezentuje strefę normalności.

Interpretacja wyników: Ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego w różnych osiach. Szczególnie widoczne jest ograniczenie zgięcia-wyprostu, a następnie zgięcia boczego prawego i rotacji lewej, przy czym ta ostatnia wykazuje znaczną asymetrię w stosunku do rotacji prawej.

Ocena kinematyczna kręgosłupa szyjnego

Ruchomość kręgosłupa szyjnego

SPRZĘT POMIAROWY: System fotogrametryczny.

TYP ANALIZY: Kinematyczna.

WYKRES: Prędkość kątowna (°/s) kręgosłupa szyjnego na tle zakresu ruchu zgięcia-wyprostu (°).

INTERPRETACJA WYNIKU: Ruch powolny z ograniczeniem wyprostu kręgosłupa szyjnego, natomiast zgięcie zbliżone do granic normalności.

Ocena funkcjonalna kręgosłupa lędźwiowego

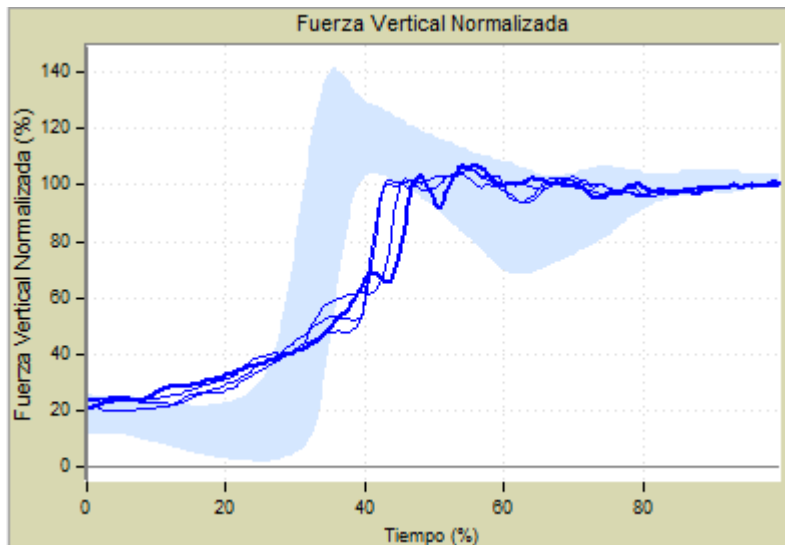
URZĄDZENIA POMIAROWE: Platforma dynamometryczna

TYP ANALIZY: Kinetyczna.

WYKRES: Przedstawia różne zarejestrowane powtórzenia siły reakcji podczas ruchu siedzenia do stania.

INTERPRETACJA WYNIKU: Powtarzalny, ale zmieniony wzorzec siły. Nachylenie krzywej jest poziome, przy czym maksymalny szczyt krzywej jest niższy i opóźniony w czasie. Oznacza to, że wytworzony moment jest niewystarczający do wstania, co może być związane z bólem, deficytem siły lub brakiem koordynacji.

Aktywność: wstawanie z krzesła

Ocena funkcjonalna kręgosłupa lędźwiowego

URZĄDZENIA POMIAROWE: Platforma dynamometryczna

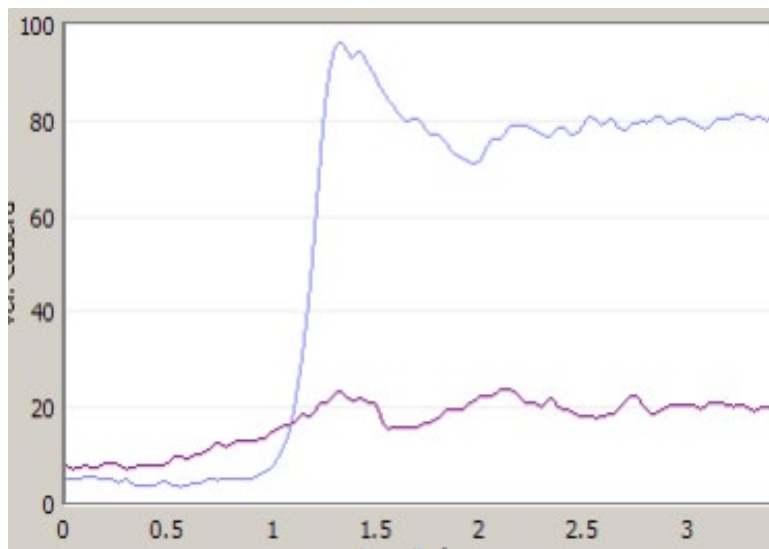
TYP ANALIZY: Kinetyczna.

WYKRES: Przedstawia siłę reakcji generowaną przez każdą z kończyn dolnych podczas ruchu siadu do stania.

INTERPRETACJA WYNIKÓW:

Asymetryczny układ sił. Większe obciążenie prawej kończyny dolnej podczas siadu do stania, co sugeruje asymetrię ruchu.

Aktywność: wstawanie z krzesła
ASYMETRIA SIŁ

Ocena funkcjonalna kręgosłupa lędźwiowego

URZĄDZENIA POMIAROWE

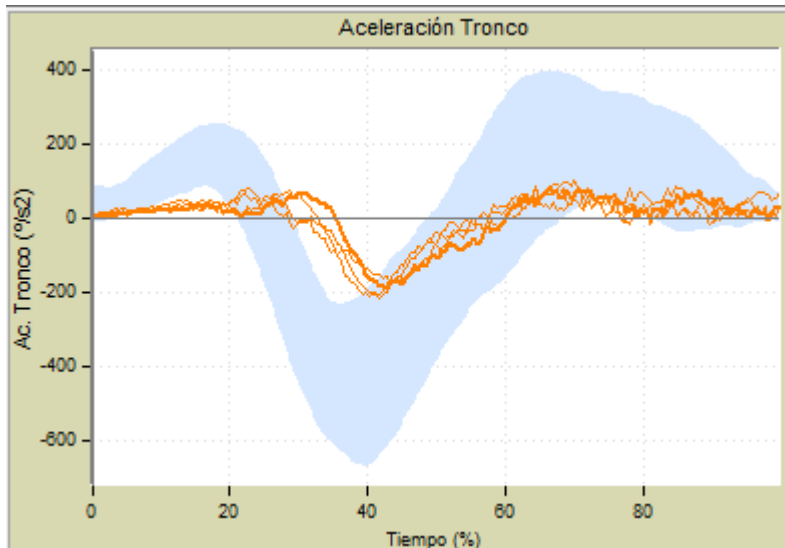
Fotogrametria, systemy inercyjne.

TYP ANALIZY: Kinematyczna.

WYKRES: Przedstawia przyspieszenie kątowe tułowia w różnych zarejestrowanych powtórzeniach ruchu siad-stoisko.

INTERPRETACJA WYNIKÓW: Niskie przyspieszenia, co sugeruje powolny ruch tułowia podczas wykonywania ruchu.

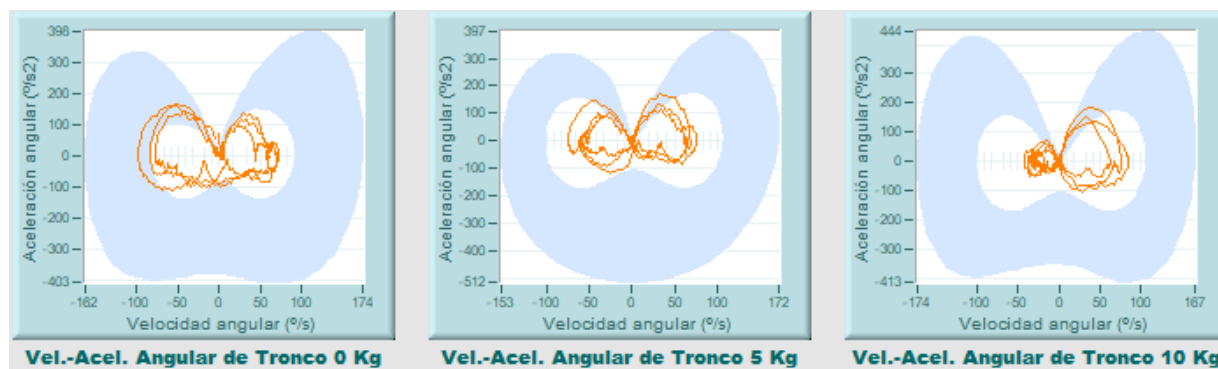
Aktywność: wstawanie z krzesła

Ocena funkcjonalna kręgosłupa lędźwiowego

Aktywność: podnoszenie ciężarów

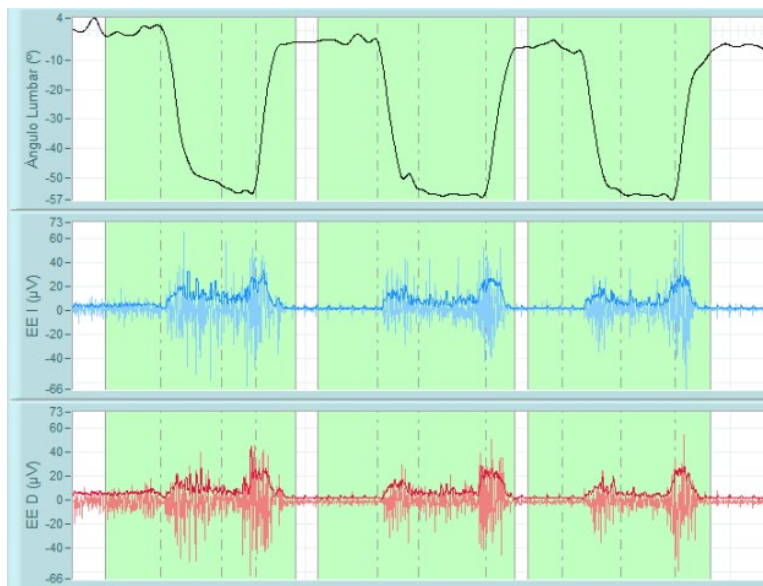
SPRZĘT POMIAROWY: Fotogrametria, systemy inercyjne.

TYP ANALIZY: Kinematyczna.

WYKRES: Przedstawia przyspieszenie kątowe tułowia w stosunku do jego prędkości kątowej w różnych zarejestrowanych powtórzeniach ruchu podnoszenia ciężaru. Wynik pokazany jest dla wzrastających ciężarów.

INTERPRETACJA WYNIKU: Niskie przyspieszenie i prędkość we wszystkich ruchach, co wiąże się z powolnym ruchem tułowia. Wolniejsze ruchy obserwowane są wraz ze wzrostem ciężaru, a więc ruch pogarsza się wraz ze wzrostem przenieszonego obciążenia.

Ocena zjawiska zgięcia-odprężenia (flexion-relaxation)

SPRZĘT POMIAROWY:

Elektromiografia powierzchniowa (sEMG).

WYKRES: Wyniki badań kinematycznych i EMG podczas testu zgięciowo-relaksacyjnego kręgosłupa lędźwiowego.

INTERPRETACJA WYNIKU: Nie obserwuje się ciszy mionelektrycznej przy maksymalnym zgięciu kręgosłupa..

Przykładowe wyniki

Przypadek kliniczny dotyczący odcinka szyjnego kręgosłupa

Pacjentka 30-letnia.

Pracuje jako pracownik biurowy.

2 tygodnie temu miała kolizję tylną.

Ból kręgosłupa szyjnego.

Leczenie: unieruchomienie kręgosłupa szyjnego i leki przeciwbólowe. Po zdjęciu unieruchomienia (tydzień po wypadku) pacjentka zgłasza ograniczenie ruchomości z powodu dolegliwości bólowych. Została skierowana do pracowni biomechaniki w celu oceny ruchomości odcinka szyjnego kręgosłupa i przepisania leczenia rehabilitacyjnego.

W **badaniu fizykalnym**: szczególnie zwraca uwagę ograniczona ruchomość czynna w ostatnich stopniach wszystkich ruchów, przy zachowanej ruchomości biernej, choć bolesnej. W badaniu palpacyjnym symetryczne napięcie mięśniowe z bolesnymi punktami w lewej okolicy skroniowej i prawym trapezie.

Wyniki oceny funkcjonalnej kręgosłupa szyjnego przeprowadzonej w ramach jednego przypadku omówiono poniżej. Test ten **kinematycznie** analizuje ruchy kręgosłupa szyjnego w prostych czynnościach w celu wykrycia nieprawidłowych lub niefunkcjonalnych ruchów wtórnych do bólu szyjnego.

Wykorzystano sprzęt do oceny **NEDCERVICAL/IBV**, a techniką rejestracji była fotogrametria.

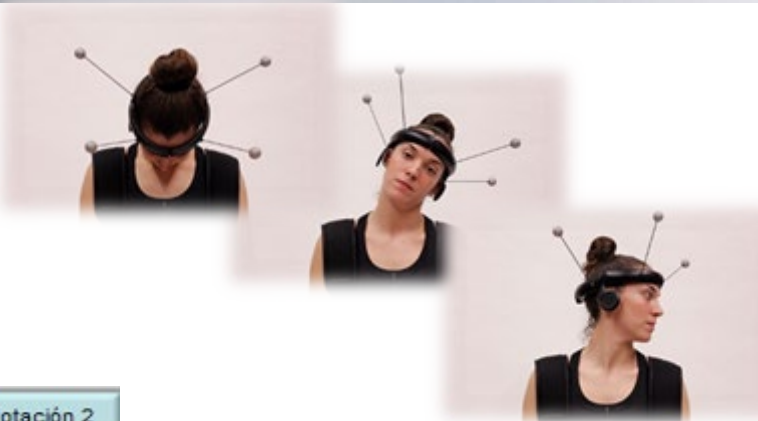
W celu przeprowadzenia oceny system porównuje uzyskane parametry z parametrami grupy osób, których charakterystyka jest porównywalna z charakterystyką pacjenta (bazy danych złożone z osób normalnych i patologicznych, segmentowane według wieku i płci).

Protokół oceny jest standaryzowany i składa się z dwóch części:

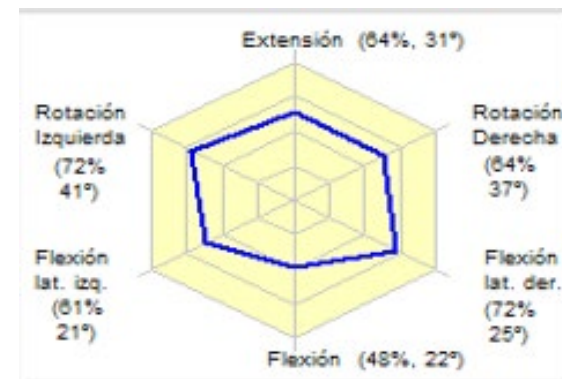
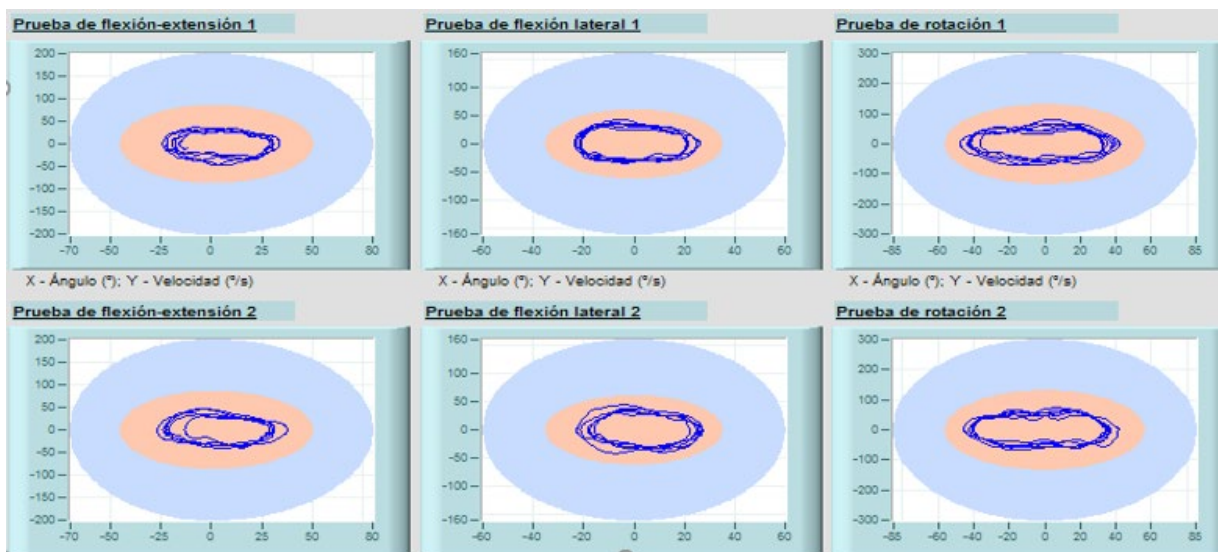
Test graniczny: analizuje funkcjonalne ograniczenia ruchu w każdym kierunku przestrzennym.

Test funkcjonalny (lub test lamp): analizuje ruchy szyjne, podczas gdy pacjent kieruje swój wzrok na lampy umieszczone na suficie.

	Rango	Vel. máx.	Acel. máx.	Armonía	Rep. intraprueba
Flex.-ext. 1	52.1	33.5	28.3	100.0	56.7
Flex.-ext. 2	54.5	37.9	26.8	100.0	57.6
Flex. lat. 1	68.3	48.1	44.9	100.0	81.0
Flex. lat. 2	69.9	46.4	34.8	100.0	62.7
Rotación 1	73.1	45.4	31.1	100.0	50.4
Rotación 2	69.8	45.5	34.3	100.0	59.7

	Flex.-ext. 1	Flex.-ext. 2	Flex. lat.1	Flex. lat. 2	Rotación 1	Rotación 2
Valoración	55.9	57.0	69.3	65.4	64.2	64.8
Rep. interprueba	95.5		89.8		94.1	

Prueba 1 (lámpara 1):

X - Tiempo (s); Y - Ángulo (°)

Flex.-extensión Flex. lateral Rotación

Prueba 2 (lámpara 2):

X - Tiempo (s); Y - Ángulo (°)

Flex.-extensión Flex. lateral Rotación

Prueba 3 (lámpara 3):

X - Tiempo (s); Y - Ángulo (°)

Flex.-extensión Flex. lateral Rotación

	Rango		Velocidad máxima		Aceleración máxima		Valoración
	Flex.-ext.	Rotación	Flex.-ext.	Rotación	Flex.-ext.	Rotación	
Prueba 1 (izq.)	54.0	39.4	39.9	19.8	29.1	18.2	33.4
Prueba 2 (central)	43.1	-	36.8	-	31.9	-	37.3
Prueba 3 (der.)	67.9	56.9	43.2	33.0	32.8	24.7	43.1

Valoración Final

Índice de Normalidad: 56%

Zmieniony

Badaną funkcję uważa się za normalną, gdy Wskaźnik Normalności mieści się w przedziale 90-100%.

Im niższy wskaźnik normalności, tym większy stopień zmian funkcjonalnych.

Przypadek kliniczny dotyczący odcinka lędźwiowego

60-letni pacjent.

Kierowca samochodu ciężarowego.

Upadł z samochodu ciężarowego, w wyniku czego doznał złamania klinowego L1 Zastosowano leczenie zachowawcze złamania.

3 miesiące później zdjęto ortezę.

Cztery miesiące po złamaniu nadal zgłaszał ból pleców promieniujący do prawej kończyny dolnej.

W badaniu fizykalnym: ból w dolnej części pleców, ale bez przykurczów mięśniowych przy palpacji. Zgięcie lędźwiowe jest bolesne. Ujemny wynik Lasègue'a i Bragarda. Funkcja mięśniowa dobra.

W wykonanym badaniu MRI stwierdzono, że przednie złamanie klinowe trzonu kręgu L1 jest skonsolidowane i nie jest widoczne. W przestrzeni dyskowej L4-L5 i L5-S1 widoczne są objawy zwyrodnieniowe bez naruszenia obu otworów łącznotkankowych.

Poniżej omówiono wyniki przypadku po przeprowadzeniu oceny funkcjonalnej odcinka lędźwiowego kręgosłupa. Test ten kinetycznie i kinematycznie analizuje ruchy kręgosłupa lędźwiowego w prostych czynnościach w celu wykrycia nieprawidłowych lub niefunkcjonalnych ruchów wtórnych do bólu szyjnego.

Wykorzystano sprzęt do oceny NEDLUMBAR/IBV, a techniką rejestracji była fotogrametria i dwie platformy dynamometryczne.

W celu przeprowadzenia oceny, system ten porównuje uzyskane wyniki z wynikami uzyskanymi w grupie osób, których charakterystyka jest porównywalna z charakterystyką pacjenta (bazy danych złożone z pacjentów prawidłowych i patologicznych podzielonych na segmenty według wieku i płci).

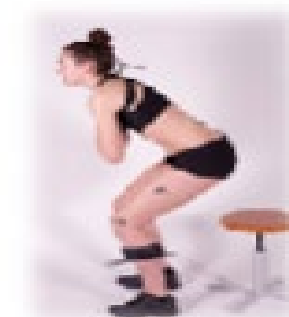
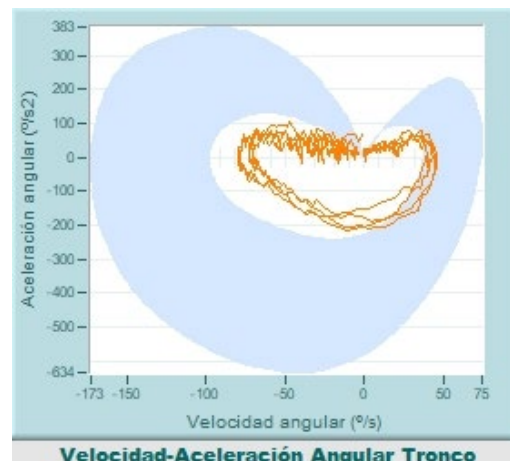
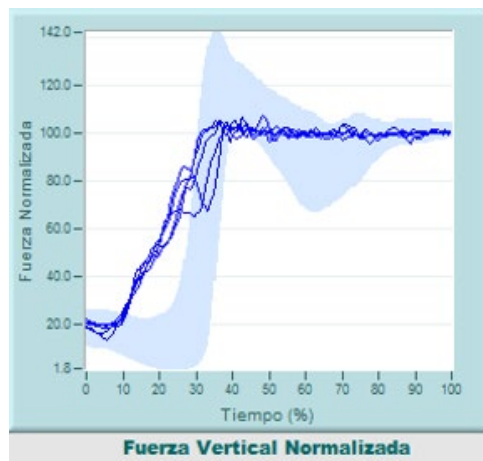
Protokół oceny jest standaryzowany i składa się z dwóch ruchów:

Czynność **podnoszenia się z krzesła.**

Czynność **podnoszenia ciężarów.**

Uzyskane wyniki mówią nam o wykonywanym wzorcu ruchowym poprzez informacje biomechaniczne dotyczące m.in. siły, ruchomości, przyspieszenia i powtarzalności ruchu.

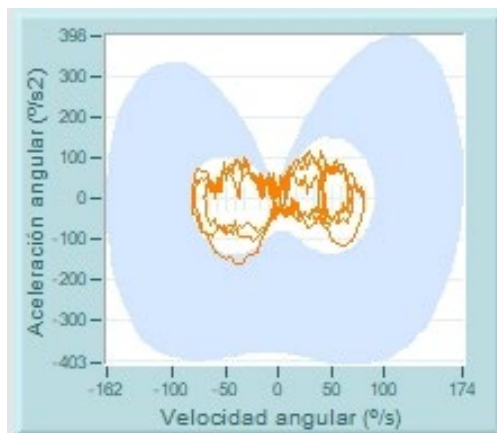
Na koniec badanie danej czynności jest podsumowywane w postaci indeksu funkcjonalnego. Jeśli wynik tego indeksu jest wyższy niż 90%, zdolność osoby ocenianej do wykonywania danej czynności mieści się w granicach normalności.

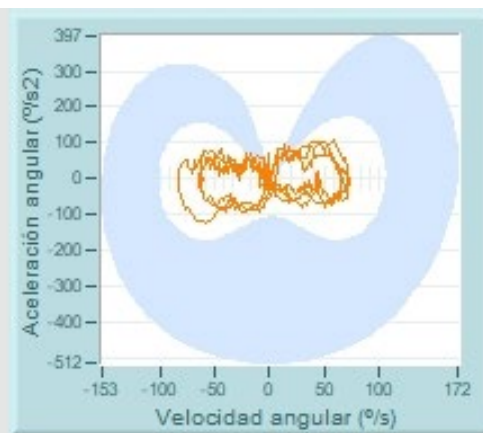
Prueba de Silla

Valoración Global 71%

Tiempo total (s)	4.9	56%
Fase Inclinación (%)	26.8	95%
Fase Descarga (%)	13.1	63%
Fase Levantamiento (%)	60.2	100%
Fuerza Vertical Mínima (%)	17.9	75%
Fuerza Vertical Máxima (%)	110.3	96%
Asimetría de Fuerzas (%)	11.5	78%
Mayor Apoyo	IZQUIERDA	
Movilidad Lumbar (°)	33.5	100%
Inclinación Torácica (°)	43.8	77%
Rotación Torácica (°)	7.3	83%
Vel. Ang. Máx. Tronco en Flexión (°/s)	43.5	80%
Acel. Ang. Máx. Tronco en Flexión (°/s ²)	60.8	48%
Vel. Ang. Máx. Tronco en Extensión (°/s)	-75.9	80%
Acel. Ang. Máx. Tronco en Extensión (°/s ²)	-188.6	65%
Variabilidad	100%	
Repetibilidad	80%	

Vel.-Acel. Angular de Tronco 0 Kg

Vel.-Acel. Angular de Tronco 5 Kg

Vel.-Acel. Angular de Tronco 10 Kg

	0 Kg	5 Kg	10 Kg
Tiempo total (s)	3.5 48%	4.3 42%	
Fuerza Vertical Máxima (%)	109.0 45%	114.6 58%	
Asimetría de Fuerzas (%)	3.4 100%	11.5 98%	
Mayor Apoyo	IZQUIERDA	IZQUIERDA	
Movilidad Lumbar (°)	45.3 100%	43.4 100%	
Inclinación Torácica (°)	64.8 100%	66.7 100%	
Rotación Torácica (°)	8.0 85%	8.2 77%	
Vel. Ang. Máx. Tronco en Flexión (°/s)	72.5 54%	70.1 57%	
Acel. Ang. Máx. Tronco en Flexión (°/s²)	105.5 37%	111.0 45%	
Vel. Ang. Máx. Tronco en Extensión (°/s)	-76.6 65%	-70.7 63%	
Acel. Ang. Máx. Tronco en Extensión (°/s²)	-117.9 51%	-105.4 52%	
Repetibilidad	100%	82%	

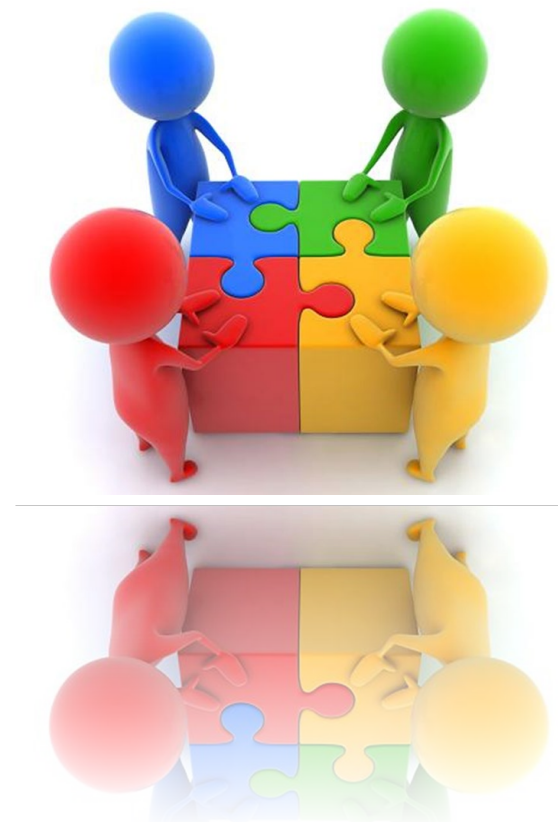

Prueba de Peso

Valoración Global **65%**

Ćwiczenia

Praca nad przypadkami klinicznymi
(Dokumenty)

Przewodnik po pytaniach w sprawie odcinka szyjnego kręgosłupa

Czy istnieje ograniczenie ruchomości odcinka szyjnego kręgosłupa?

Który z ruchów jest najbardziej ograniczony?

Czy wykonuje szybkie ruchy zgięcia-wyprostu szyi?

Czy występuje asymetria w ruchu?

Czy na podstawie wykresu wykonuje powtarzalne ruchy?

Czy nastąpiła poprawa w drugiej sesji oceny biomechanicznej?

Rozwiązanie

Czy istnieje ograniczenie ruchomości odcinka szyjnego kręgosłupa?

Tak

Który z ruchów jest najbardziej ograniczony? **zgięcie**

Czy wykonuje szybkie ruchy zgięcia-wyprostu szyi? **Nie, ruchy są powolne.**

Czy występuje asymetria w ruchu? **Nie**

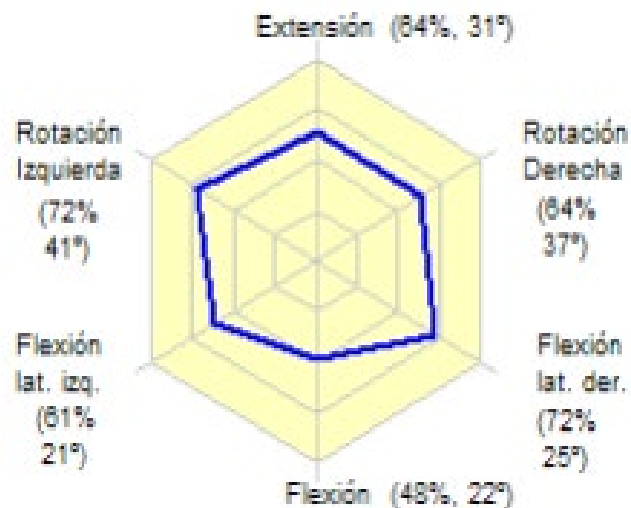
Czy na podstawie wykresu wykonuje powtarzalne ruchy? **Tak**

Czy nastąpiła poprawa w drugiej sesji oceny biomechanicznej? **Tak**

Rozwiązanie:

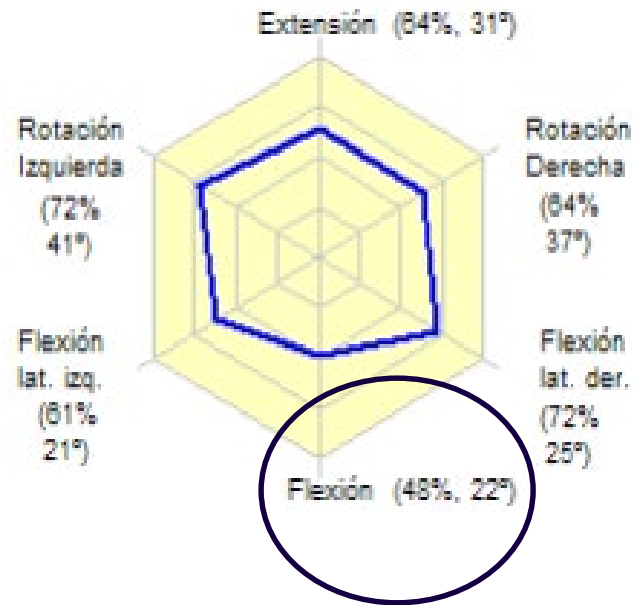
Czy w pierwszej ocenie występuje ograniczenie ruchomości odcinka szyjnego kręgosłupa?

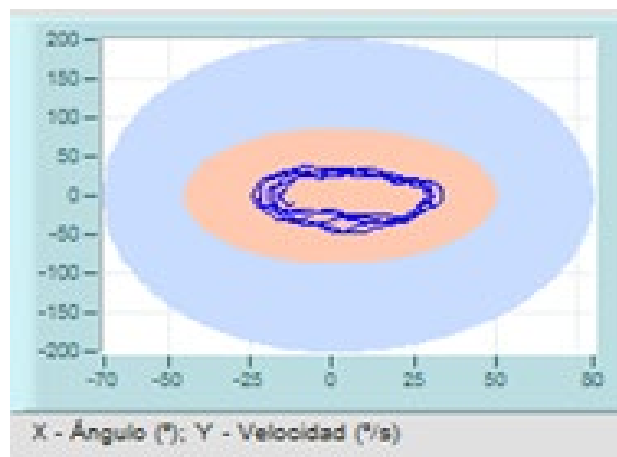
Rozwiązanie:

Który ruch jest najbardziej ograniczony?

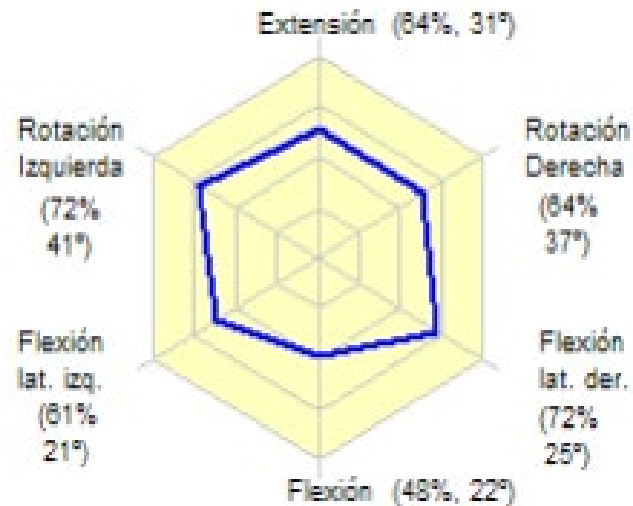
Rozwiązanie:

Czy wykonuje szybkie ruchy zgięcia i wyprostu szyi?

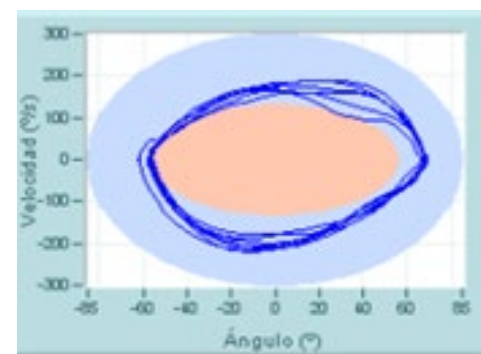
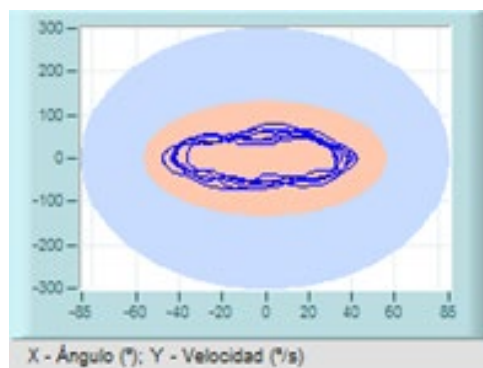
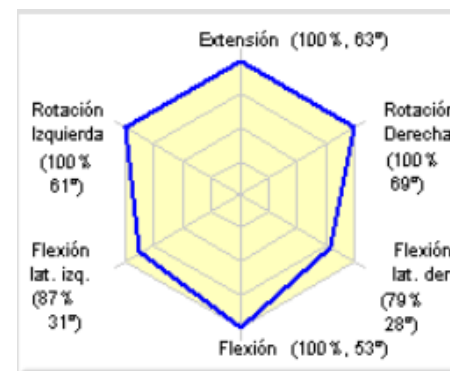
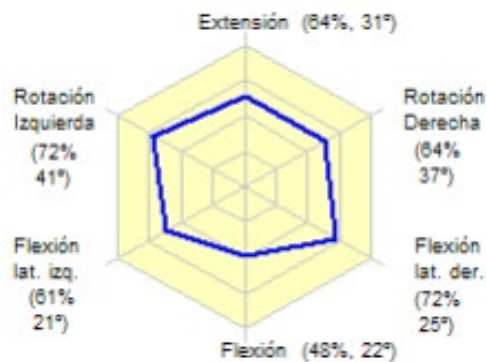
Rozwiązanie:

Czy istnieje jakaś asymetria w ruchu?

Rozwiązanie:

Czy nastąpiła poprawa w drugiej sesji oceny biomechanicznej?

Przewodnik po pytaniach dotyczących odcinka lędźwiowego kręgosłupa

Czy zwiększa się czas potrzebny na wykonanie każdej czynności?

Czy jest jakiś element na wykresach siadów do stania, który możesz skojarzyć z trudnością w wykonaniu tego ruchu? Dlaczego?

(Przedyskutuj z nauczycielem)

Czy uważasz, że prędkość ruchu tułowia jest szybka i odpowiada normalnemu ruchowi?

Czy możesz stwierdzić asymetrię w podparciu podczas wykonywania tej czynności?

Czy pacjent poprawił się w porównaniu z poprzednią sesją? Dlaczego?

(Omów z nauczycielem)

Rozwiązanie

Czy nastąpiło wydłużenie czasu potrzebnego do wykonania każdej czynności? **Tak**

Czy jest jakiś element na wykresach siadów do stania, który kojarzy Ci się z trudnością w wykonywaniu tego ruchu? Dlaczego? (Przedyskutuj z nauczycielem) **Tak**

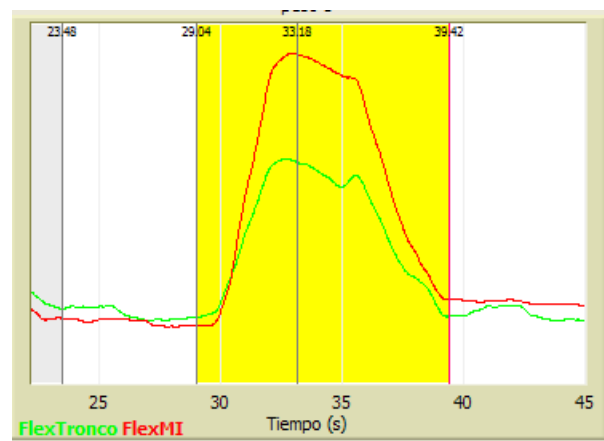
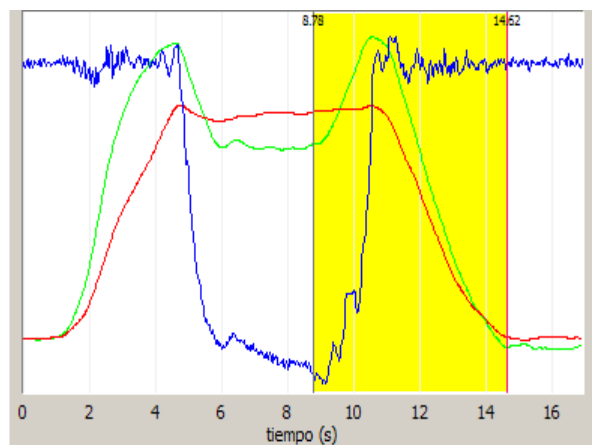
Czy uważasz, że prędkość ruchu tułowia jest szybka i odpowiada normalnemu ruchowi? **Nie**

Czy możesz stwierdzić asymetrię w podparciu podczas wykonywania tej czynności? **Tak**

Czy pacjent poprawił się w porównaniu z poprzednią sesją? Dlaczego?

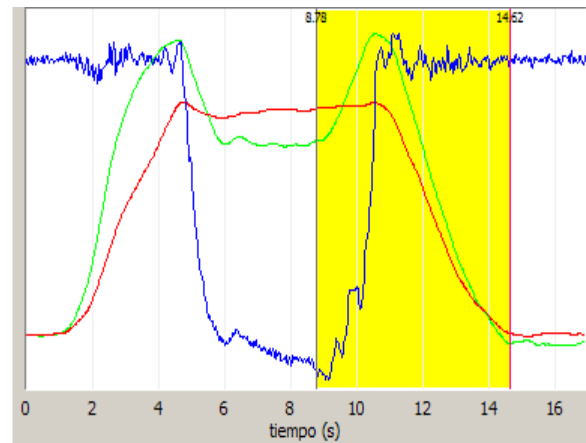
Rozwiązanie:

Czy nastąpiło wydłużenie czasu potrzebnego do wykonania każdej czynności?

Rozwiązanie:

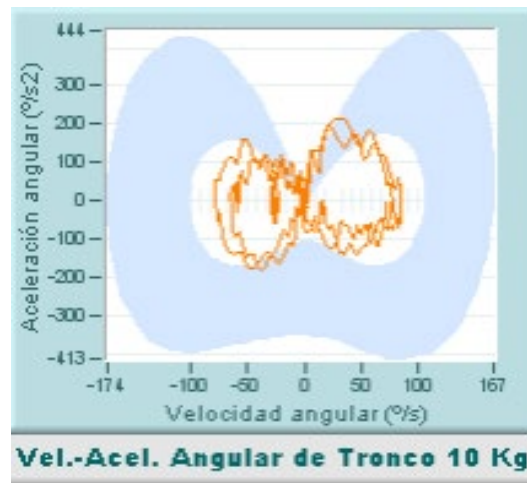
Czy jest jakiś element w wykresach zmiany pozycji siedzącej na stojącą, który możesz skojarzyć z trudnością w wykonaniu takiego ruchu?

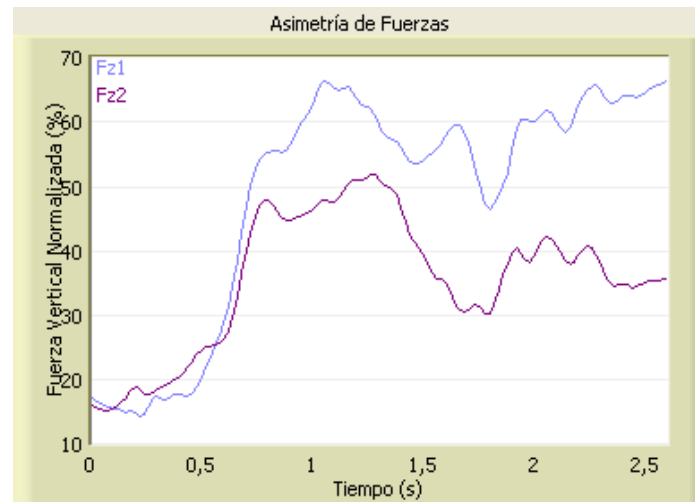
Rozwiązanie:

Czy uważasz, że prędkość ruchu tułowia jest szybka i odpowiada normalnemu ruchowi?

Rozwiązanie:

Czy można stwierdzić asymetrię w podparciu obu kończyn dolnych podczas wykonywania tej czynności?

Czy nastąpiła poprawa stanu pacjenta w porównaniu z poprzednią sesją?

Dyskusja w grupie

Kluczowe zagadnienia

Techniki analizy biomechanicznej, które pozwalają nam poznać siłę i ruchomość kręgosłupa, dostarczają obiektywnych informacji o jego funkcjonalności.

Zakres ruchu zarówno kręgosłupa lędźwiowego jak i szyjnego może być analizowany przy użyciu technik analizy biomechanicznej. Ograniczone zakresy ruchów są częstym objawem u osób z dolegliwościami bólowymi.

Siła może być również oceniana u osób z bólem w dolnej części pleców, głównie przy użyciu systemów izokinetycznych. Do najczęstszych wyników należy spadek siły wraz ze zmianami w stosunku mięśni agonistów do mięśni antagonistów.

Innym badaniem dotyczącym aktywności mięśniowej u osób z bólem dolnego odcinka kręgosłupa jest analiza zgięciowo-relaksacyjna. Wynik tego testu jest zazwyczaj zmieniony, ponieważ zanika zjawisko znane jako cisza mioelektryczna.

U osób z bólem dolnej części pleców można również ocenić wzorce ruchowe w czynnościach życia codziennego. Wyniki tej analizy biomechanicznej są miarą zmian funkcjonalnych i służą jako wskazówka do monitorowania postępów pacjenta.

W celu uzyskania wiarygodnych wyników, wszystkie te badania wymagają wysoce wystandaryzowanych protokołów pomiarowych i dobrej znajomości stosowanych technik zapisu.

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

